

tidige Skjæbne, skal jeg ikke stille noget Forslag derom, men skal opfordre det høje Thing til at støtte Indenrigsministeren i det af ham bebudede Forslag om at reducere Amtsraadets Bidrag til $\frac{1}{3}$ i Stedet for det i Lovforslaget fastsatte Beløb.

Formanden: Den 1ste Landstingsmand for 1ste Kreds har Ordet for en personlig Bemærkning.

Madvig: Naar den ærede Indenrigsminister fremhævede, at der ikke fra hans Side var gjort nogensomhelst Bebreidelse, saa vil ogsaa jeg sige, at der slet ikke er fremfat nogen saadan; men jeg vilde heller ikke tilbagevise nogen Bebreidelse. Mit Foredrag gik ud paa at stille Sagen saaledes, at det ikke skulde synes, som om man i denne Sag maatte enten bebreide Indenrigsministeren eller Udvalget Noget; jeg tror, at man maa sjerne en saadan Tanke. — Lige overfor en Uttring af den ærede sidste Taler skal jeg bemærke, at ogsaa jeg henviste til, at det af Indenrigsministeren forelagte almindelige Digelovforslag, selv om det var gaaet igennem, ikke vilde have ført til det Resultat, som her ønskes opnaaet med Hensyn til Maribo Amt eller Lolland-Falster. — Jeg har allerede sagt, at jeg ikke tør indlade mig paa Realiteten, men jeg vil blot gjøre den Bemærkning, at, naar man frygter for Konsekventerne af, hvad der her bliver bestemt, for Bestemmelserne i den almindelige Digelov, saa vil jeg just af denne Grund raade til nu stærkt at gjøre gjældende og siben at fastholde, at der her træffes Bestemmelser for et Digeforetagende af en ganske ekstraordinær Art, og som i denne sin Art er betinget ved Naturbeskaffenheden i Maribo Amt, og at man derfor i denne Lov maa kunne træffe Bestemmelser, som ikke behøve at overføres paa andre Landsdele.

Mogensen: Jeg vilde have sat megen Pris paa, om det havde været muligt at faae det almindelige Lovforslag om Diger særdigt og op-høiet til Lov. I det Udvalg, der har behandlet dette Lovforslag, og hvoraf jeg har havt den Ære at være Medlem, har min ærede Sidemand (Riis) været saa god at paatage sig den Veilighed med Samtykke af de andre Medlemmer at foretage de Forandringer, der ere foreslaaede, og forfatte Betænkningen, saaledes som den er fremkommen; men det har vistnok ikke været muligt at faae den særdig tidligere; vi have ofte været samlede og have mange Gange maattet foretage Forandringer baade i den ene og i den anden Retning. Hvis denne Lov kunde være bleven særdig, vilde Digearbejdet kunne have været udført over hele Landet efter en og samme Lov, og det vilde jeg have anset for bedre, end at have forskellige Love for de forskellige Steder, hvor Digerne skulle opføres; men,

da det nu ikke kan ske, og jeg tror, at det er paatrængende nødvendigt, at Lolland og Falster blive beskyttede for det Svovand, der kan indtræffe i Vinter, vil jeg for mit Vedkommende gjerne stemme for det Lovforslag, der nu sidst er forelagt af den ærede Minister. Jeg har lagt Mærke til, at Lollanderne deri ikke ere saa heldig stillede som Falstringerne, idet Lollanderne faae godtgjort af Amtsrepartitionsfonden $\frac{1}{3}$ af det Beløb, som det koster at dæmme og vedligeholde Digerne, hvorimod Falstringerne faae godtgjort $\frac{2}{5}$ af disse Udgifter. Jeg kan nok naagenlunde tænke mig, hvorfor en saadan Bestemmelse er tagen; der er vistnok taget Hensyn til det større Hartkorn, som Lolland har til at dække de Udgifter, der ville medgaa til Dæmningerne, men jeg tror nok, at der findes mange mindre bemidlede Folk Nord for Røby Fjord op til Næstved Fjord nærmest ved Bandet, som ere meget daarligt stillede, da deres Sorder ere meget lidet opdyrkede, og de selv sidde i betrængte Kaar; og dem vil det maaste trykke ikke saa lidt, naar de skulle bære deres Andel i Dæmningernes Opførelse. Jeg havde derfor gjerne set, om der kunde være blevet tilføjet Endringsforslag, for at gjøre Tilskud det ligeligt for Lollanderne og Falstringerne; men jeg ser nok, at Tiden er gaaet saa langt hen, at det er for sildt at gjøre Endringer i denne Sag, og det skal da glæde mig, om Lovforslaget kan gaa igennem, for at de Paagjældende kunne blive beskyttede i den slemme Tid, naar nu Vinteren kommer, og Bandet skulde faae i Sinde at gaa op igjen; thi jeg tror nok, at de ere ligesaa daarligt beskyttede, som de have været i grumme mange Aar. — Naar der har været Tale om, at det er temmelig Meget, der skal bidrages af Amtsraadet, da er jeg paa den ene Side meget godt tilfreds dermed, fordi jeg tror, at den Lettelse, disse Mennesker faae derved, kunne de godt behøve; men paa den anden Side er jeg ikke tilfreds med, at der lægges for store Omkostninger paa Amtsrepartitionsfonden, fordi Bidragene dertil lignes saa daarligt paa Folk, idet de altid gaa paa Hartkornet og ikke ret mange Steder paa Formue og Veilighed, hvad jeg tror de burde, naar man skal tage saa dybt ned i Amtets Kasse. Jeg er derfor stillet i den Forleghed, at jeg ikke ret veed, hvad jeg skal sige, om jeg skal raade til, at der skal tages Mindre af Amtskassen eller ikke; men ogsaa der maa jeg holde mig tilbage; thi jeg ønsker gjerne, at Lovforslaget skal vedtages, og skal derfor for mit Vedmende anbefale det.

Orenbøll: Den ærede Landstingsmand for 2den Kreds (Gaffner) gjorde afskillige Bemærkninger med Hensyn til Lovforslaget, og var egentlig den Første, der kom ind paa selve Bets Bestemmelser. Sidtil var det forekommet mig, at Forhandlingen mest havde dreiet sig om nogle ganske Andet; men efter den Slutningsudtalelse